

fyldte sin Forpligtelse til Statskassen, altsaa stod som en Debitor, der ikke kunde opfylde sin Forpligtelse, er det ganske mærkeligt i samme Dødblik at tilstaa den samme Debitor at laane sine Penge ud til en Forretning eller til en tredje Mand, som endnu meget mindre kan opfylde sin Forpligtelse. Smidertid, det var med godt Haab, ja med de bedste Forventninger, at man begyndte derpaa; men atter skuffedes man i disse bedste Forventninger. Heller ikke disse Penge hjalp, og man maatte tilsidst standse, det udvistes nærmere af hvilke Grunde. Altsaa først Sagen bragt i Orden, derefter Skuffelse, atter Sagen søgt hjulpen frem med betydelige Offre, derefter atter Skuffelse af de bedste Forventninger, og nu kommer man igjen med de bedste Løfter for Fremtiden. Det er meget vanfæligt at tro en Mand, eller i dette Tilfælde en Forretning, der saaledes gjentagne Gange har lovet, uden at holde. Nu siges der vel, at Guvernøren ikke er ene med sin Anskuelse, og Bilag 3 viser ogsaa, at en Del Mænd have været samlede i Christianssted og have vedtaget en Resolution. For at denne skal have fornøden Vægt, er det, som det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) ganske rigtigt bemærkede, ikke nok at gjøre opmærksom paa disse forskjellige „dersom'er" og „formentlig" og lignende betingelsesvise Udtryk, som findes i denne Resolution, men man maa navnlig lægge Vægt paa, hvem det er, der resolverer, hvem det er, der vedtager Resolutionen, og det er jo de Mænd, som særlig ville have Nytte og Gavn af, at Resolutionen bliver fuldført og kommer Den til Gode. Dette Udstykke taber derfor i en meget væsentlig Grad sin oplivende Karakter. — Der kommer dernæst et Andragende til Finansministeren fra Bestyrelsen for Sulfurkogerierne, og det ses, at Finansministeren strax den følgende Dag sender Post til Bestyrelsen, hvori han, saa vidt jeg skjønner, har udtalt den samme Tankegang med Hensyn til en Smøbekommen af Fællesulfurkogeriets Dunster, som findes i dette Lovforslag. Det er altsaa ikke nogen Negeropstand, vi her have med at gjøre. Det, vi her have med at gjøre, er Regjeringens Forhold til den hele Sag, om Fællesulfurkogeriets Dpretelse og Bestyrelsen af dette Foretagende. Jeg siger altsaa, at det er den samme Tankegang, som i Lovforslaget udtrykkes ved dette Udstykke paa godt og vel $\frac{1}{2}$ Mill. Kr.; der søges Kolonialraadets Samtykke til at overtage Garantien for denne Forpølse paa samme Bilskaar som tidligere, men denne Garanti er endnu ikke givet. Som det fremgaar af Udstykkerne, vil først Kolonialraadet blive sammenkaldt for at drøfte dette Spørgsmaal. Det er et Punkt, som jeg ønsker bestemt at fremdrage ved denne Del af Lovforslaget, at den aldeles ikke har med Negeropstanden at gjøre; Forlangendet vilde, som det blev bemærket af det ærede Medlem for Sørs Amts 3die

Valgkreds (Lauber), være fremkommet alligevel, og det er med en Hurtighed, som vistnok er uenpæls, at den ærede Finansminister kan ligesom tage sit Standpunkt lige overfor Andragender. Den ene Dag kommer der Andragende fra Bestyrelsen for Fælleskogeriet til Finansministeriet i en vis Retning, og den anden Dag kan der afgaa Skrivelse fra Finansministeriet til Kolonialraadet om, at man vil gaa ind paa den og den Betragtning, Noget, som man dog kan antage, at Finansministeren ikke gjør, inden han personlig paa en vis Maade har bundet sig til at søge denne Ordning gennemført.

Det hedder i Slutningen af Regjeringens Anmærkninger, at Laanet af 600,000 Kr., som paahviler St. Croix, kan ventes at blive tilbagebetalt i Løbet af 2 Aar, forudsat, at der ydes hurtig Hjælp, og ligeledes forudsat, at Fælleskogeriet, overensstemmende med nærværende Lovforslag, sættes i Stand til paa kraftig Maade at række Haand osv. Under to Forudsætninger: Hvis vi paa disse Betingelser ville udlåne $\frac{1}{2}$ Million, og nu kommer der 1,200,000 Kr. til, loves der, at vi om et Par Aar skulle faae de 600,000 Kr. tilbage, som vi skulde have havt Aaret efter, at de vare givne, men dog saaledes, at det vil komme an paa, om vi yde Hjælp efter Lovforslaget, og det kommer an paa, om denne Hjælp nytter noget til de Forventninger, man for tredje Gang nærer med Hensyn til Sulfurkogerierne. Det er lyse Udsigter, glimrende Udsigter! Det er 3—4 Gange „naar" og „dersom" ovenpaa hinanden, og hvad bliver saa Resultatet? Det er et interessant Udstykke, dette Andragende fra Bestyrelsen, som den ærede Minister har ledsaget dette Lovforslag med som Bilag 1. Der fortælles, og af Beretningen fra Fabrikant Hagemann vil det ses, at Systemet i Anlægget har vist sig aldeles tilfredsstillende. Det er nu meget interessant at se, at Systemet i Anlægget har vist sig tilfredsstillende, — jeg kan nok forstaa, at Ordene „i Anlægget", Principet, Theorien skulle betones meget — det er interessant at læse dette, efter de Udtalelser, som baade Bestyrelsen, Hagemann og Guvernøren have maattet give om selve Anlægget og Systemet. Der er al Grund til at tro, hedder det, at det virkelig egner sig til at fyldestgjøre det Formaal, som Selskabet har sat sig, — det vil sige, naar Regjeringen og Rigsdagen ville støtte det. — Det Samme kunde man sige om en Sump, der er al Grund til at tro, at man der kan faae fast Grund under Fødderne, naar man bare vil kaste Metal nok ned i Morabset, indtil det er sunket ned til Bunds og har fyldt Sumpen. Jeg skal nu ikke gaa saa vidt, bestemt at oversjøre dette Billede her, men man kunde sige det. Bestyrelsen erklærer dernæst, at en Del af Maskineriet, navnlig det, der blev forfærdiget i Udslandet, ikke har vist sig tilfredsstillende. Jeg siger hvorfor? Under hvilket Tilfyn ere de da